کنسولی

بی‌گناهی شهروند ایرانی در پرونده حمله به پایگاه آمریکا در اردن

یک شهروند ایرانی-آمریکایی ساکن ماساچوست که اوایل ماه جاری به بهانه «کمک به ایران» در حمله پهپادی ادعایی و کشته شدن نیروهای آمریکایی در اردن در ژانویه دستگیر و متهم شده بود، روز جمعه ابراز بی‌گناهی کرد.

مقامات اداره تحقیقات فدرال آمریکا (اف‌بی‌آی) مدعی هستند که این پرونده در ارتباط با حمله‌ای با هواپیمای بدون سرنشین است که در ۲۸ ژانویه در اردن رخ داد و منجر به کشته شدن سه سرباز آمریکایی و زخمی شدن بیش از ۴۰ نفر دیگر شد. این در حالیست که ایران هرگونه ارتباط با این حمله پهپادی را رد کرده است. ایالات متحده این شهروند ایرانی را به صادرات غیرقانونی قطعات الکترونیکی پیچیده از آمریکا به ایران متهم کرده است. «مهدی محمد صادقی» ۴۲ ساله، دوتابعیتی ایرانی-آمریکایی، متهم به توطئه برای صادرات قطعات الکترونیکی پیچیده از ایالات متحده به ایران در نقض قوانین کنترل صادرات و تحریم‌های ایالات متحده است. او روز جمعه در دادگاه فدرال بوستون راجع به چهار مورد نقض قوانین صادرات و تحریم‌های ایران تاکید کرد که بی‌گناه است. دادستان و وکیل مدافعان مهدی محمد صادقی در تلاش هستند تا شرایط آزادی او را فراهم کنند و روز پنجشنبه برای ادامه این کار به دادگاه بازخواهند گشت. فرد دیگری به نام «محمد عابدینی نجف‌آبادی» ۳۸ ساله از تهران هم به توطئه برای صادرات قطعات الکترونیکی پیچیده و همچنین حمایت مادی از «یک سازمان تروریستی خارجی» متهم است. اف‌بی‌آی از بخش‌هایی از پهپاد استفاده‌شده در حمله ژانویه استفاده کرد تا صادقی را به پشتیبانی مادی به ایران مرتبط و متهم کند. ایالات متحده مدعی است که صادقی فناوری حساسی را از یک شرکت نیمه‌هادی به دست گروه‌هایی که توسط دولت ایالات متحده به عنوان «تروریست» تعیین شده‌اند، ارسال کرده است. مقامات ادعا می‌کنند که صادقی و عابدینی نجف‌آبادی که به درخواست دولت ایالات متحده در ۱۶ دسامبر در میلان ایتالیا دستگیر شد، برای کمک به ایران و عوامل ادعایی مورد حمایت آن در انجام حمله هواپیمای بدون سرنشین، با یکدیگر همکاری کردند.

دیپلماتیک

پاسخ صریح ایران به اتحادیه عرب

سیدعباس عراقچی در بخشی از نوشته خود خطاب به مقام‌های ارشد اتحادیه عرب نوشت: عبور از دوران پرالتهاب کنونی در منطقه نیازمند عقلانیت، مشارکت، همکاری و پرهیز از اختلاف‌افکنی و منفعت‌طلبی‌های مقطعی است.

تحولات جدید در سوریه به دنبال پیشروی نیروهای مخالف بشار اسد به رهبری هیات تحریر الشام که نام آن هنوز در لیست گروه‌های تروریستی آمریکا، برخی کشورهای اروپایی و سازمان ملل متحد است، آینده سیاسی در سوریه را با ابهام بسیار روبه رو کرده است. در حالی که وزیر خارجه جمهوری اسلامی ایران در ساعات پایانی حضور بشار اسد در دمشق، هماهنگی‌های قابل توجهی را با همتاهای خود از کشورهای عربی منطقه در نشستی چندجانبه پیرامون وضعیت جاری در سوریه در دوحه پیش برد اما به نظر می‌رسد که رهبران فعلی حاکم بر دمشق بنای خود را بر تعمیق شکاف میان بازیگران مهم منطقه ای و بین‌المللی قرار داده‌اند.

در چند روز اخیر مقام‌های متعدد منصوب شده توسط ابومحمد الجولانی، رهبر تحریر الشام مستقر در دمشق در ادعاهایی بی پایه و اساس جمهوری اسلامی ایران را به تلاش برای ایجاد ناآرامی در سوریه متهم کردند.

برهمین اساس «اسماعیل بقائی»، سخنگوی وزارت امور خارجه ایران روز ششم دی ماه با اشاره به حوادث روزهای گذشته در شهرهای مختلف سوریه و اعتراضات مردمی در واکنش به هتک حرمت یکی از اماکن مقدس، ضمن ابراز تعجب از اتهام‌زنی‌های بی‌اساس برخی محافل رسانه‌ای علیه جمهوری اسلامی ایران مبنی بر دخالت در امور داخلی سوریه، چنین ادعاهایی را کاملا مردود دانست. سخنگوی وزارت امور خارجه با یادآوری مواضع اصولی جمهوری اسلامی ایران در حمایت از تمامیت سرزمینی و وحدت ملی سوریه و شکل‌گیری یک نظام سیاسی فراگیر با مشارکت همه طیف‌های سیاسی و اقوام و مذاهب این کشور و احترام به حقوق اقلیت‌ها و حفظ حرمت اماکن دینی، بر ضرورت جلوگیری از گسترش ناامنی و خشونت علیه اقشار مختلف جامعه سوریه و تامین امنیت شهروندان تاکید کرد. با این وجود اتحادیه عرب، شامگاه پنج‌شنبه در بیانیه‌ای مغرضانه و ادعایی، بدون اشاره به جنایات رژیم اسرائیل در سوریه و اشغال شدن بخشی از خاک این کشور توسط این رژیم یا تحرکات دیگر کشورها و تهدیدات آن‌ها علیه شهروندان سوریه، از ایران خواست تا با «مواضع خود» به «فتنه و بی‌ثباتی» در سوریه دامن نزند.

نشر دیپلماتیک

روایت‌های خواندنی از درون حکومت چین

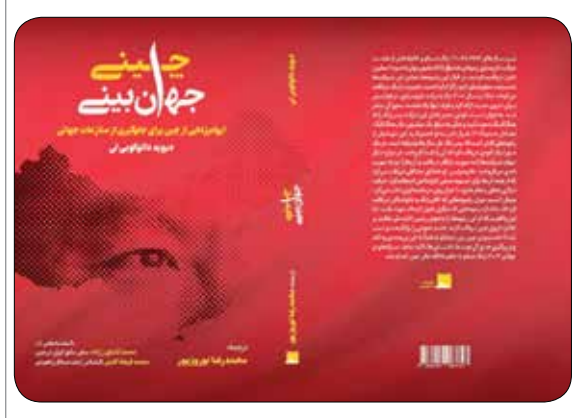

در چین ضرب‌المثلی است که می‌گوید: «نخست، تکلیف خانه، بعد مهمانی» و آن را اصلِ تمام کردن تکالیف (مشق شب) قبل از رفتن به مهمانی می‌نامند و بر همین اساس، رهبران چینی مهم‌ترین تکلیف خود را نخست، مدیریت هرچه بهتر امور داخلی چین و بعد، پرداختن به مسائل جهانی می‌دانند.

به گزارش خبرآنلاین پروفسور دیوید دائوکویی لی، استاد برجسته اقتصاد دانشگاه چینغوا (تسینگ هوآ) در کتاب تازه خود با عنوان «جهان بینی چینی، ابهام زدایی از چین برای جلوگیری از منازعات جهانی» می‌نویسد: «منظور از 'تکلیف' اهتمام جدی برای حل مسائل داخلی و منظور از 'رفتن به مهمانی' رسیدگی به امور مربوط به عرصه بین‌المللی است. کتاب «جهان بینی چینی» که در سال ۲۰۲۴ منتشر شده، به تازگی با ترجمه محمدرضا نوروزپور و با مقدمه‌هایی از محمد کشاورززاده، سفیر سابق ایران در چین و محمدفرهاد کلینی، کارشناس ارشد مسائل راهبردی؛ توسط انتشارات خبر امروز به بازار آمده است. کتاب، با قلمی ساده و روان و با ذکر مصادیقی بکر و خواندنی، نحوه و نوع نگاه چینی‌ها به جهان پیرامون خود، خصوصاً غرب و مؤلفه‌های حیاتی شکل گیری این جهان بینی از جمله تاریخ و سنت‌های کنفوسیوسی را تبیین می‌کند. نویسنده که از مزیت ارتباطات گسترده با رهبران عالی چین و همزمان دیپلمات‌ها و اساتید غربی و دانش وسیع شخصی برخوردار است، اطلاعات دقیق و خواندنی جالبی از درون سیستم اداری و حاکمیتی چین به مخاطب ارائه می‌کند و او را از خلال بیان حکایت‌ها و روایت‌های دست اول تاریخی و روندهای حاکم بر جامعه و حکومت چین با حقایق و واقعیت‌های ارزشمندی درباره حزب کمونیست، دولت مرکزی، دولت‌های محلی، چگونگی مبارزه شی‌جین پینگ با فساد، نقش دولت در اقتصاد، کارآفرینان بخش خصوصی، سیستم آموزشی و اهمیت بسیار والای آن در فرهنگ چین، رسانه‌ها و اینترنت، محیط زیست و تغییرات اقلیمی و سیاست‌های جمعیتی آشنا می‌سازد.

نویسنده در نهایت به ابهامات و سوالات بنیادین رایجی درباره چین از جمله این‌که آیا ظهور چین برای جهان خطرناک است یا نه و این‌که آیا چین یک ابَر حُباب است که به زودی خواهد ترکید و یا اینکه آیا یک «مدل چینی» برای صدور به سایر کشورهای جهان وجود دارد پاسخ می‌دهد و تلاش می‌کند با تشریح و تبیین جهان بینی چینی، خواننده را متقاعد کند که چرا «ظهور چین برای جهان مفید است؟» دکتر لی، استاد برجسته دانشگاه چینغوا (تسینگ هوا) و مشاور ارشد رهبران حزب کمونیست چین و شرکت‌های چندملیتی و نهادهای اقتصادی بین‌المللی، با نگارش این کتاب تلاش کرده است تا به سوءتفاهم‌های موجود میان چین و آمریکا پاسخ دهد و از این طریق از بروز یک رویارویی غیر ضروری و حتی یک جنگ تمام عیار میان آمریکا و چین جلوگیری نماید. او معتقد است که در خلال دو قرن تحقیر و خصوصا در ۱۶۰ سال گذشته، چین از بی‌احترامی شدید قدرت‌های غربی رنج برده است.

رژیم صهیونیستی دنبال ضربه علیه ایران در سوریه بوده است

جزئیات تلاش اسرائیل برای ارتباط با اسد

رسانه عبری گزارش داد رژیم صهیونیستی سال‌ها تلاش می‌کرد سوریه را از ایران و حزب‌الله جدا کند.

در هفتم آذر ماه گروه‌های مخالف مسلح حملات گسترده‌ای را علیه مواضع ارتش سوریه در استان‌های حلب و ادلب آغاز کردند. سپس آن‌ها در شامگاه ۱۶ آذر ماه حلب، حماه، درعا و حمص را تصرف کردند و در ۱۷ آذر وارد دمشق شدند که توسط واحدهایی از نیروهای دولتی سوریه رها شده بود؛ وقایعی که منجر به سقوط دولت «بشار اسد» شد و پس از این اتفاق، او به همراه همسرش به مسکو، پایتخت روسیه پناه بردند.

روزنامه «یدیعوت آحارنوت» در گزارشی با اشاره به تبادل پیام‌ها میان رژیم صهیونیستی با دولت سوریه که این روزنامه مدعی است برای سال‌ها و به صورت مخفیانه ادامه داشته، می‌نویسد: «اسرائیل یک بار در سال ۲۰۱۹ دیداری را میان یوسی کوهن، رئیس وقت موساد با بشار اسد در کاخ کرملین ترتیب داد تا از این طریق بتواند دمشق را از تهران و حزب‌الله جدا کند اما بشار اسد دقایق آخر از شرکت در این جلسه خودداری کرد؛ جلسه‌ای که احتمال می‌رود با همکاری ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه ترتیب داده شده بود. با این حال، محاسبات اسد نامشخص بود.»

این روزنامه عبری در ادامه این گزارش می‌افزاید: «نیروهای ارتش اسرائیل با مقامات عالی‌رتبه سوری به دلیل حضور فزاینده ایران، حزب‌الله و حماس در سوریه از زمان آغاز جنگ داخلی این کشور در سال ۲۰۱۱، از طریق پیام‌رسان واتس‌اپ در ارتباط بوده‌اند.»

در قسمتی از این گزارش با اشاره به این پیام‌های ارسالی در واتس‌اپ آمده است: «این پیام‌ها توسط یک واحد اطلاعاتی ارتش اسرائیل که در آن شخصی به نام «موسی» آن‌ها را ارسال می‌کرده، به مقامات سوریه هشدار داده شده که انتقال تسلیحات ایران به حزب‌الله را متوقف کنند و آن‌ها را در مورد حملات اسرائیل علیه این محموله‌ها در جریان قرار دهند».

همچنین ادعا شده که «موسی مستقیما به اعضای حلقه داخلی اسد، از جمله وزیر دفاع او علی محمود عباس پیام‌ها را ارسال کرده است.»

یدیعوت آحارونوت ادعا می‌کند که تماس میان رژیم صهیونیستی با اسد که با «میانجی‌گری روسیه» انجام شده، تا همین چند روز پیش از سقوط دولت او ادامه داشته است؛ واقعه‌ای که واحد جاسوسی ارتش رژیم صهیونیستی را «غافلگیر» کرد.

این رسانه صهیونیستی همچنین گزارش می‌دهد: «اسرائیل به دنبال آن بود که به اسد توافقی را پیشنهاد کند که تحریم‌های بین‌المللی علیه رژیم او را در ازای ممانعت از ارسال تسلیحات ایران به حزب‌الله کاهش دهد. با این حال، مشخص نیست که آیا اسرائیل برای ارائه چنین پیشنهادی اختیار لازم را داشته یا خیر زیرا حذف تحریم‌ها مستلزم تایید کنگره آمریکاست که ظاهرا تا حد زیادی با این اقدام مخالف است.»

پرینت پیام‌های واتس‌اپ «موسی» به افراد نزدیک به بشار اسد در جریان یورش مخالفان اسد به مقر اطلاعاتی این رئیس‌جمهور سابق منتشر شده است. م

مخالفان مسلح اسد این پیام‌ها را به‌عنوان «شواهدی دال بر توطئه اسرائیل و روسیه علیه اسد» تلقی کرده‌اند.

پیام‌های ارسال‌شده نشان می‌دهد موسی، مقامات سوری را درباره حملات رژیم صهیونیستی علیه اهداف همسو با ایران در سوریه به‌روزرسانی و تهدید کرده در صورتی که «دمشق در قطع روابط خود با حزب‌الله و بقیه شبکه‌های منطقه‌ای محور مقاومت شکست بخورد، بهای آن را خواهد پرداخت».

یدیعوت آحارونوت با استناد به پیامی که تاریخ آن به ۲۹ مه ۲۰۲۳ (۸ خرداد ۱۴۰۲) مربوط می‌شود، در این گزارش می‌نویسد: موسی به وزیر دفاع سوریه هشدار داد که ما حضور «حاج‌هاشم» با اسم مستعار «منیر علی نعیم» و افرادش را به عنوان رئیس عملیات حزب‌الله در بلندی‌های جولان سوریه در مرز با اسرائیل برنمی‌تابیم و با آن موافقت نمی‌کنیم.

در ادامه این پیام آمده است: «همکاری با حزب‌الله به ارتش سوریه و مردم آن آسیب می‌زند و شما هزینه آن را خواهید پرداخت. هر گونه حمایت شما از محور مقاومت و حزب‌الله که به ما آسیب برساند، با پاسخ سخت مواجه خواهد شد.»

موسی همچنین در پیام دیگری در تاریخ ۸ ژوئن ۲۰۲۳ (۱۸ خرداد ۱۴۰۲)، تهدید به اقدام علیه انتقال تسلیحات ایران کرد و این اقدام او پس از فرود هشت فروند هواپیما، که موسی با شماره دُم آن‌ها را شناسایی کرد، انجام شد و «این هواپیماها طی ۲ هفته در پایگاه هوایی حمیمیم سوریه از ایران به زمین نشستند».

او با اتهام‌زنی به ایران گفت: «این همکاری انتقال تسلیحات میان شما و ایرانی‌ها شکل گرفته است.»

موسی در پیام بعدی گفت: «ما متوجه شدیم که از ۶ ژوئیه، هواپیماهای جنگنده ایلیوشین ۳۶ تیپ ۲۹ نیروی هوایی سوریه فرود در حمیمیم و تحویل تسلیحات به حزب‌الله و نیروی قدس ایران را متوقف کرده‌اند. به عنوان افرادی که مسئول توقف این پروازها هستید، باید بدانید که از درگیری نامطلوب هم برای اسرائیل و هم برای سوریه جلوگیری کرده‌اید.»

روزنامه یدیعوت آحارونوت به نقل از یک مقام امنیتی صهیونیستی می‌نویسد: «مکاتبات با اسد چهار هدف را دنبال کرد؛ اثبات به معتمدان اسد که اسرائیل مشکلی برای دسترسی به تلفن‌های خصوصی آن‌ها ندارد. دوم اینکه به سوریه نشان دهیم آن‌ها هیچ شانسی برای پنهان کردن چیزی از ما ندارند. سوم به آن‌ها نشان دهیم که عملیات اسرائیل در سوریه خودسرانه نبوده، بلکه دقیق بوده است و در نهایت به تهدید اقدامات بیشتر متوسل شویم.»

این روزنامه عبری در پایان این گزارش با اشاره به نقش آمریکا در انتقال این پیام‌ها می‌افزاید: «واشنگتن همچنین به اسرائیل در انتقال پیام‌ها به اسد کمک کرد. ایالات متحده از طریق عمان و امارات با اسد ارتباط برقرار کرده است.

همچنین کشورهای حاشیه خلیج فارس در خارج کردن سوریه از حوزه نفوذ ایران علاقه خاصی داشتند.»

وزیر امورخاجه ایران تاکید کرد

روابط تهران و پکن مبتنی بر برنامه ۲۵ ساله

وزیر امور خارجه گفت: جمهوری اسلامی ایران از هیچ کوششی برای بهره‌برداری از ظرفیت‌های فراوان تعامل مشترک با چین فروگذار نمی‌کند و برنامه ۲۵ ساله را مبنای محکمی برای توسعه مناسبات در عرصه‌های مختلف می‌داند.

سید عباس عراقچی وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران که در راس یک هیات رسمی به چین سفر کرده است، با آقای وانگ یی عضو دفتر سیاسی کمیته مرکزی و وزیر امور خارجه چین دیدار و گفتگو کرد. در این دیدار طرفین با تاکید بر اراده‌ی رهبران دو کشور برای تحکیم و توسعه‌ی روابط راهبردی دو کشور، آخرین وضعیت روابط در حوزه‌های اقتصادی، تجاری، سرمایه‌گذاری، انرژی، حمل و نقل، راه‌های تقویت مناسبات دوجانبه و گسترش همکاری‌ها در چارچوب برنامه همکاری جامع دو کشور را مورد بررسی قرار دادند.

وزیر امور خارجه کشورمان با اشاره به سابقه دیرینه و استحکام روابط بین دو ملت ایران و چین به‌عنوان دو تمدن و فرهنگ ریشه‌دار در آسیا، تصریح کرد: جمهوری اسلامی ایران از هیچ کوششی برای بهره‌برداری از ظرفیت‌های فراوان تعامل مشترک با چین فروگذار نمی‌کند و برنامه ۲۵ ساله را مبنای محکمی برای توسعه مناسبات در عرصه‌های مختلف می‌داند.

وزیر امور خارجه چین نیز با اشاره به اهمیت جایگاه جمهوری اسلامی ایران به‌عنوان یک قدرت فعال و مهم در غرب آسیا و برخوردار از ظرفیت‌های طبیعی، جغرافیایی و انسانی، بر عزم رهبران چین برای تقویت هر چه بیشتر روابط تاکید کرد.

طرفین همچنین در مورد آخرین تحولات امنیتی و سیاسی در منطقه غرب آسیا گفتگو و تبادل نظر کردند.

وزرای امور خارجه جمهوری اسلامی ایران و جمهوری خلق چین تاکید کردند که خاورمیانه متعلق به مردم خاورمیانه است و نباید صحنه مداخله‌های مخرب بازیگران خارج از منطقه در جهت پیشبرد اهداف و مطامع ژئوپولتیک آن‌ها شود.

طرفین همچنین با اظهار نگرانی در مورد مخاطرات مترتب بر هرگونه هرج و مرج و ناامنی در سوریه، بر ضرورت حفظ وحدت ملی و یکپارچگی سرزمینی سوریه و گذار آرام و امن به سوی حاکمیتی که تامین کننده خواست همه طیف‌ها و اقشار تشکیل‌دهنده جامعه سوریه باشد، تاکید کردند.

وزرای امور خارجه ایران و چین همچنین در خصوص اهمیت تقویت همکاری‌ها برای مقابله با تروریسم، تحکیم حاکمیت قانون در سطح بین‌المللی، موضوع هسته‌ای و رفع تحریم‌ها و نیز گسترش همکاری‌ها در چارچوب نهادهایی که هر دو طرف در آن‌ها عضویت دارند از جمله بریکس و شانگهای گفتگو و تبادل نظر کردند.

شایان ذکر است با توجه به اینکه چین ریاست دوره‌ای سازمان همکاری شانگهای در سال ۲۰۲۵ را عهده‌دار خواهد شد، وزیر خارجه کشورمان ضمن تبریک این مسئولیت به وزیر خارجه چین، آمادگی ایران برای همکاری با چین جهت انجام برنامه‌های مد نظر را اعلام کرد.

وزیر امورخارجه چین تشریح کرد

دفاع پکن از مواضع مشروع تهران

وزارت امور خارجه چین اعلام کرد دیپلمات ارشد این کشور به همتای ایرانی خود گفت که «چین همواره از حل و فصل موضوع هسته‌ای ایران از طریق مجاری سیاسی و دیپلماتیک و حفظ برجام حمایت کرده، با تحریم‌ها و فشارها مخالف است و قاطعانه از ایران در حفظ حقوق و منافع مشروع خود حمایت می‌کند».

وزارت امور خارجه چین در بیانیه‌ای اعلام کرد که «وانگ یی» وزیر خارجه چین، میزبان «سید عباس عراقچی» وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران در پکن بود.

طبق این بیانیه که در شبکه سی‌جی‌تی‌ان چین منتشر شده، آمده است: وانگ یی گفت که در اکتبر سال جاری، رئیس جمهور «شی جین پینگ» و رئیس‌جمهور «مسعود پزشکیان» در حاشیه نشست سران بریکس در کازان با موفقیت دیدار کردند و رهنمودهای راهبردی برای تعمیق روابط چین و ایران ارائه کردند.

او افزود: چین و ایران شرکای راهبردی جامع و اعضای مهم «جنوب جهانی» هستند. روابط چین و ایران دارای سابقه‌ای طولانی است که ریشه در دوستی سنتی قوی و عمیق بین ۲ ملت، اعتماد متقابل و حمایت متقابل از زمان برقراری روابط دیپلماتیک بین ۲ کشور در بیش از نیم قرن پیش و پیگیری مشترک ۲ کشور برای استقلال، خودسازی و تجدید حیات ملی دارد. وانگ یی خاطرنشان کرد که طرفین باید به حمایت از یکدیگر در موضوعات مربوط به منافع اصلی یکدیگر ادامه دهند، به طور پیوسته همکاری‌های عملی را پیش ببرند و همکاری‌ها را در زمینه‌های چند جانبه افزایش دهند.

به گفته او، همکاری و هماهنگی نزدیک در چارچوب سازمان همکاری شانگهای باید پیش برده شوند و ضمن تقویت «روحیه شانگهای» پروژه‌های همکاری بیشتر، جامعه صمیمی‌تری در سازمان همکاری شانگهای با آینده مشترک ایجاد شود.

طبق اعلام دستگاه دیپلماسی چین طرفین توافق کردند که اجرای طرح همکاری جامع چین و ایران را به پیش سوق دهند، تبادل تجربه در حاکمیت دولتی در زمینه‌های سیاسی و دیپلماسی، نهادهای مقننه، اجرای قانون و قضایی، اقتصاد و تجارت را تقویت بخشند و مبادلات و همکاری‌ها در ابعادی مانند جوانان، آموزش و پرورش، ورزش، علم و فناوری، فرهنگ، گردشگری، محیط زیست، بهداشت و رادیو و تلویزیون را افزایش دهند و ضمن تعمیق تبادلات غیردولتی، محلی و شهرهای خواهرخوانده، تلاش‌هایی بی‌وقفه برای ارتقای توسعه چین و ایران به خرج دهند.

وزارت امور خارجه چین اعلام کرد: طرفین در خصوص وضعیت کنونی خاورمیانه تبادل نظر عمیقی داشتند؛ هر ۲ طرف توافق کردند که غرب آسیا متعلق به مردم این منطقه است و عرصه کشمکش قدرت‌های بزرگ نیست و نباید قربانی رقابت‌های ژئوپلیتیکی و درگیری‌های کشورهای خارج از منطقه شود.

در این بیانیه آمده است که وانگ‌یی و عراقچی تاکید کردند: آینده و سرنوشت کشورهای خاورمیانه باید در دست خود مردم آن باشد. چین از ایران و عربستان سعودی در ادامه تقویت شتاب آشتی پس از احیای روابط دیپلماتیک و از کشورهای منطقه در ادامه رایزنی‌ها و گفت‌وگوها حمایت می‌کند.

توافق مشترک وزرای خارجه ایران و چین

دیپلمات‌های ارشد ایران و چین پیشرفت‌های صورت‌گرفته در اجرای مفاد مشارکت جامع راهبردی ایران و چین طی سال‌های اخیر را مثبت ارزیابی کرده و تأکید کردند در سایه رهنمودهای راهبردی سران دو کشور، برای عملیاتی‌کردن برنامه همکاری جامع دو کشور تلاش خواهند کرد و تبادل تجربیات حکمرانی در حوزه‌های سیاسی و دیپلماسی، پارلمانی، دفاعی و امنیتی، انتظامی، قضایی، اقتصادی و تجاری را تقویت خواهند کرد.

وزرای امور خارجه دو کشور بر تقویت تعاملات در حوزه‌های جوانان، آموزش و پرورش، ورزش، علم و فناوری، فرهنگی، گردشگری، محیط زیستی، بهداشت و درمان، رادیو و تلویزیون و همچنین تبادلات مردم با مردم بین استان‌ها و شهرهای خواهرخوانده تاکید کردند.دو طرف در خصوص تحولات کنونی منطقه خاورمیانه تبادل نظر کرده و بر موارد زیر تاکید کردند:

۱- منطقه خاورمیانه متعلق به مردم خاورمیانه است و میدان درگیری برای بازی‌های کشورهای بزرگ نیست و نباید قربانی مطامع و درگیری‌های ژئوپلیتیکی کشورهای خارج از منطقه شود. آینده و سرنوشت کشورهای خاورمیانه باید به دست خود مردم خاورمیانه تعیین شود.

۲- جامعه بین‌المللی باید به صورت حدی به حاکمیت ملی، امنیت، ثبات، وحدت و تمامیت ارضی کشورهای خاورمیانه احترام بگذارد؛ به مطالبات منطقی کشورهای خاورمیانه توجه داشته باشد؛ به تصمیم‌های مستقل ملت‌های خاورمیانه احترام بگذارد؛ احترام به تاریخ، فرهنگ، آداب و رسوم کشورهای خاورمیانه را حفظ کند و برای تقویت صلح و ثبات خاورمیانه نقش سازنده‌ای ایفا کند.

۳- راه برقراری ثبات و آرامش در خاورمیانه پایبندی به اصل راه حل سیاسی، بر مبنای حقوق بین‌الملل و بدون مداخله خارجی است.

۴ـ از ادامه روند توسعه روابط بین جمهوری اسلامی ایران و پادشاهی عربستان سعودی و استمرار رایزنی و گفتگو بین کشورهای منطقه حمایت می‌شود.

۵- حل موضوع فلسطین مستلزم احترام گذاشتن و احیای حق قانونی ملت فلسطین و پایان اشغالگری است. اولویت کنونی برقراری فوری آتش‌بس، تخلیه کامل نیروی نظامی از غزه و ارسال کمک‌های بشردوستانه است. توافق آتش‌بس در لبنان باید به‌طور جدی و موثر اجرایی شود. روند مبارزه با تروریسم و افراطی‌گری، آشتی داخلی و ارسال کمک‌های انسان‌دوستانه باید به‌طور جامع در سوریه دنبال شود.

نگاه

از جولانی تا احمد الشرع

محمدرضا بابایی در یادداشتی برای دیپلماسی ایرانی می‌نویسد؛ احمد حسین الشرع نامی است که در هفته‌های اخیر بر سر زبان‌ها افتاده است و روزنامه‌نگاران و تحلیل‌گران مسائل سیاسی در مورد شخصیت این فرد به عنوان رئیس دولت موقت بحث‌ها و تبادل نظر بسیاری کردند. بررسی سیر تحول و دگردیسی از ابو محمد الجولانی به احمد الشرع، مستلزم اشاره به یک رشته تحولات سیاسی و درون سازمانی است که تاثیر مستقیمی بر این دگردیسی داشته است.

زندگی سیاسی احمد الشرع زمانی آغاز شد که وی به جماعت توحید و جهاد به رهبری ابو مصعب الزرقاوی پیوست؛ این تحول اشغال نظامی عراق و شعله‌ور شدن جنگ‌های فرقه‌ای در این کشور مقارن بود. در جریان جنگ داخلی عراق، الشرع یا ابو محمد الجولانی مدتی را در زندان‌های عراق گذراند که تحت اداره نیروهای آمریکایی بود. سال‌هایی که جولانی در زندان گذراند نقش مهمی را در چرخش ایدئولوژی وی ایفا کرد. وی سرانجام پس از آزادی از زندان، مدتی را به عنوان فرمانده میدانی در دولت عراق اسلامی فعالیت کرد. تحولات موسوم به بهار عربی و موج قیام‌هایی که در خاورمیانه و شمال آفریقا رخ داد؛ خلاء قدرتی ایجاد کرد که بستر را برای رشد جریان‌های سلفی فراهم کرد و سوریه نیز از این قاعده مستثنی نبود.

جنگ داخلی سوریه: اولین آزمون جولانی

اعتراضات سوریه در مارس ۲۰۱۱ آغاز شد اما تنها چهار ماه زمان لازم بود تا اعتراضات مسالمت‌آمیز به یک جنگ داخلی خونبار تبدیل شود. فضای سیاسی حاکم بر سوریه، یک رشته خلاءهای اطلاعاتی و امنیتی را ایجاد کرد که بستر را برای ظهور گروه‌های سلفی فراملی در داخل این کشور را فراهم کرد. بعد از کشته شدن ابو عمر البغدادی و ابو حمزه المهاجر، دولت عراق اسلامی متحمل ضربات سنگینی شده بود اما خروج نیروهای آمریکایی از عراق و بی‌ثباتی در سوریه فرصت بی‌نظیری را برای این گروه ایجاد کرد تا ضمن بسط نفوذ خود به خارج از مرزهای عراق، ضمن سازماندهی مجدد نیروهای خود به منابع مالی جدیدی دسترسی پیدا کند.

سرانجام در اواخر ۲۰۱۱ ابوبکر البغدادی رهبر دولت عراق اسلامی در آن زمان، ابومحمد الجولانی را به همراه تنی چند از پیکارجویان غالبا سوری به سوریه اعزام کرد. این گروه «جبهۀ النصرۀ لأهل الشام» نام گرفت و جولانی فرماندهی این گروه را بر عهده گرفت.

در سال‌های نخست بازگشت الجولانی به سوریه، وی عملا تحت امر ابوبکر البغدادی قرار داشت و جبهه النصره شاخه دولت عراق اسلامی در سوریه بود. جاه‌طلبی‌های جولانی برای تشکیل یک گروه و به تبع آن امارت مستقل از البغدادی، او را بر آن داشت تا با ایمن الظواهری، رهبر سابق القاعده، بیعت کند و عملا جبهه النصره را به شاخه القاعده در سوریه تبدیل کند.

گزارش روز

بازی ایران و چین در خاورمیانه

ادامه از صفحه ۱

چین همچنین ممکن است تلاش‌های خود را برای میانجیگری بین ایران و سایر کشورهای خلیج فارس در خاورمیانه افزایش دهد، تهران هم اشتیاق بیشتری برای اقدامات آشتی جویانه در برابر عربستان از خود نشان داده است. روابط چین با ایران احتمالا شتاب بیشتری خواهد گرفت، زیرا چین می‌خواهد شاهد احیای نوعی تعادل قدرت منطقه‌ای باشد. تقویت روابط با ایران و کشورهای عربی راهی برای نفوذ بیشتر در گفتگوهای سیاسی به چین می‌دهد.

نتیجه‌گیری

چالش‌های راهبردی حضور چین در خاورمیانه در دوران دولت ترامپ افزایش خواهد یافت. تا سال ۲۰۲۹، این منطقه به عنوان سنگ بنای امنیت انرژی چین باقی خواهد ماند و این امر باعث می‌شود پکن نقش، حضور و نفوذ خود را در منطقه افزایش دهد تا از منافع مهم ملی خود محافظت کند. چین به تنوع بخشیدن به روابط اقتصادی خود با منطقه ادامه خواهد داد و از حوزه سنتی انرژی فراتر خواهد رفت و با سرمایه گذاری در انقال انرژی، اقتصاد دیجیتال و جستجوی مشتریان فناوری‌های پیشرفته اقدام خواهد کرد.

در نتیجه جنگ در غزه، روابط چین با کشورهای کلیدی منطقه به طور قابل پیش‌بینی از یک دوره تعدیل عبور خواهد کرد. این امر به ویژه در مورد اسرائیل صادق است، زیرا روابط چین و اسرائیل به دلیل بحران غزه بیشترین آسیب را دیده است. چین با پیروی از دیپلماسی متوازن، مایل به ایجاد روابط عمیق تر با، ایران و عربستان سعودی خواهد بود که این اقدام می‌تواند به ارتقای توانمندی ایران و ترمیم چهره تهران در منطقه کمک کند. چین خود را نوع جدیدی از صلح‌ساز منطقه‌ای می‌داند و احتمالا قصد دارد نقش بزرگ‌تری در میانجیگری میان جناح‌های مختلف فلسطینی و بازسازی غزه ایفا کند. پیشنهاد «معماری امنیتی جدید در خاورمیانه» ویژگی برجسته‌تری در سیاست چین در قبال منطقه بین سال‌های ۲۰۲۵ و ۲۰۲۹ خواهد بود. همه اینها پیامدهای مهمی برای دولت آینده ترامپ دارد. از آنجایی که انتظار می‌رود دونالد ترامپ از امنیت اسرائیل حمایت کند، برای عادی‌سازی روابط عربستان سعودی و اسرائیل فشار بیاورد و ایران را با تحریم‌های بیشتر تحت فشار قرار دهد، چین فعالانه برای بهره‌برداری از سیاست ایالات متحده و پیشبرد منافع و نفوذ چین در منطقه تلاش خواهد کرد. بحران غزه نمونه بارز این است که چگونه چین از موقعیت واشنگتن برای تضعیف رهبری منطقه ای و اعتبار ایالات متحده استفاده کرده است. واشنگتن می‌تواند مطمئن باشد که چین آماده است تا این کار را برای چهار سال آینده ادامه دهد. این بدان معناست که سیاست خاورمیانه ای دولت ترامپ باید به دنبال پاسخی به سیاست‌های چین در منطقه باشد و فقدان آن توانایی چین را برای ایفای نقش حامی و مدافع مردم فلسطین تقویت می‌کند و در نتیجه نفوذ پکن و روابط آن با جهان اسلام را تقویت می‌شود.

روابط اقتصادی رو به رشد و متنوع چین با خاورمیانه به طور مستقیم نقش و رهبری سنتی ایالات متحده را به چالش خواهد کشید. یک استراتژی تعامل اقتصادی قوی فراتر از موضوع نفت هیچگاه در سیاست منطقه ای ایالات متحده وجود ندارد.

از آنجایی که منطقه آینده اقتصادی خود را متصور است و برای تنوع بخشیدن به رشد اقتصادی خود برنامه ریزی می‌کند، ایالات متحده فضا را از دست خواهد داد و میدان را برای چین خالی خواهد کرد اگر نتواند به تقاضای منطقه برای صنایع با فناوری پیشرفته و منابع انرژی جدید پاسخ دهد. همکاری فناوری چین با کشورهای خاورمیانه، به ویژه در زمینه‌های اقتصاد دیجیتال و زیرساخت‌ها، توانایی ایالات متحده برای پیشبرد امنیت و سایر همکاری‌ها در منطقه را با چالشی فوری مواجه خواهد کرد.

دولت ترامپ می‌تواند با شرکت‌های بخش خصوصی ایالات متحده همکاری کند تا گزینه‌های جایگزین برای فناوری‌ها و محصولات چینی را به کشورهای خاورمیانه ارائه دهد.